
Vergaderjaar 2025–2026

36 945 M

Jaarverslag en slotwet van het Klimaatfonds 2025

Nr. 1

JAARVERSLAG VAN HET KLIMAATFONDS (M) 2025
Ontvangen 20 mei 2026

INHOUDSOPGAVE

Gerealiseerde uitgaven en ontvangsten	3
A. Algemeen	4
1. Aanbieding van het jaarverslag en verzoek tot dechargeverlening	4
Dechargeverlening door de Tweede Kamer	6
Dechargeverlening door de Eerste Kamer	6
2. Leeswijzer	7
B. Beleidsverslag	9
3. Beleidsprioriteiten	9
3.1 Strategische Evaluatie Agenda	12
4. Beleidsartikelen	13
4.1 Beleidsartikel 1 Kernenergie	13
4.2 Beleidsartikel 2 CO2-vrije gascentrales	16
4.3 Beleidsartikel 3 Energie-infrastructuur	18
4.4 Beleidsartikel 4 Vroege fase opschaling	20
4.5 Beleidsartikel 5 Verduurzaming Industrie en innovatie mkb	23
4.6 Beleidsartikel 6 Verduurzaming gebouwde omgeving	25
4.7 Beleidsartikel 7 Onverdeeld	27
5. Bedrijfsvoeringsparagraaf	29
C. Jaarrekening	31
6. Verantwoordingsstaat begrotingsfonds	31
7. Saldibalans	32
D. Bijlagen	33
Bijlage 1: Rijksbrede Klimaatfondsbijlage	33

GEREALISEERDE UITGAVEN EN ONTVANGSTEN

Het Klimaatfonds is een overhevelingsfonds van waaruit middelen worden overgeheveld naar departementale begrotingen. Het Klimaatfonds doet zelf geen uitgaven. Daardoor zijn de in 2025 gerealiseerde uitgaven en ontvangsten op de beleidsartikelen nihil.

A. ALGEMEEN

1. Aanbieding van het jaarverslag en verzoek tot dechargeverlening

Aan de voorzitters van de Eerste en de Tweede Kamer van de Staten-Generaal.

Hierbij bied ik het jaarverslag met betrekking tot de begroting van het Klimaatfonds (M) over het jaar 2025 aan.

Onder verwijzing naar de artikelen 2.37 en 2.40 van de [Comptabiliteitswet 2016](#) verzoek ik de beide Kamers van de Staten-Generaal de Minister van Klimaat en Groene Groei decharge te verlenen over het in het jaar 2025 gevoerde financiële beheer.

Voor de oordeelsvorming van de Staten-Generaal over dit verzoek tot dechargeverlening stelt de Algemene Rekenkamer als externe controleur op grond van [artikel 7.14](#) van de Comptabiliteitswet 2016 een rapport op. Dit rapport wordt op grond van [artikel 7.15](#) van de Comptabiliteitswet 2016 door de Algemene Rekenkamer aan de Staten-Generaal aangeboden. Het rapport bevat de bevindingen en het oordeel van de Algemene Rekenkamer over:

1. het gevoerde begrotingsbeheer, financieel beheer, materiële bedrijfsvoering en de daartoe bijgehouden administraties van het Rijk;
2. de centrale administratie van de schatkist van het Rijk van het Ministerie van Financiën;
3. de financiële verantwoordingsinformatie in de jaarverslagen;
4. de totstandkoming van de niet-financiële verantwoordingsinformatie in de jaarverslagen;
5. de financiële verantwoordingsinformatie in het Financieel jaarverslag van het Rijk.

Bij het besluit tot dechargeverlening worden verder de volgende, wettelijk voorgeschreven, stukken betrokken:

1. het Financieel jaarverslag van het Rijk over 2025;
2. het voorstel van de slotwet dat met het onderhavige jaarverslag samenhangt;
3. het rapport van de Algemene Rekenkamer over het onderzoek van de centrale administratie van de schatkist van het Rijk en van het Financieel jaarverslag van het Rijk;
4. de verklaring van goedkeuring van de Algemene Rekenkamer over de in het Financieel jaarverslag van het Rijk, over 2025 opgenomen rekening van uitgaven en ontvangsten over 2025, alsmede over de saldibalans over 2025 (de verklaring van goedkeuring, bedoeld in [artikel 7.14](#), tweede lid, van de Comptabiliteitswet 2016).

Het besluit tot dechargeverlening kan niet worden genomen, voordat de betrokken slotwet is aangenomen en voordat de verklaring van goedkeuring van de Algemene Rekenkamer is ontvangen.

De Minister van Klimaat en Groene Groei,

S. van Veldhoven - van der Meer

Dechargeverlening door de Tweede Kamer

Onder verwijzing naar [artikel 2.40](#) van de Comptabiliteitswet 2016 verklaart de voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal dat de Tweede Kamer aan het hiervoor gedane verzoek tot dechargeverlening tegemoet is gekomen door een daartoe strekkend besluit, genomen in de vergadering van

De Voorzitter van de Tweede Kamer,

Handtekening:

Datum:

Op grond van [artikel 2.40](#), derde lid, van de Comptabiliteitswet 2016 wordt dit originele exemplaar van het onderhavige jaarverslag, na ondertekening van de hierboven opgenomen verklaring, ter behandeling doorgezonden aan de voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal.

Dechargeverlening door de Eerste Kamer

Onder verwijzing naar [artikel 2.40](#) van de Comptabiliteitswet 2016 verklaart de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal dat de Eerste Kamer aan het hiervoor gedane verzoek tot dechargeverlening tegemoet is gekomen door een daartoe strekkend besluit, genomen in de vergadering van

De Voorzitter van de Eerste Kamer,

Handtekening:

Datum:

Op grond van [artikel 2.40](#) van de Comptabiliteitswet 2016 wordt dit originele exemplaar van het onderhavige jaarverslag, na ondertekening van de hierboven opgenomen verklaring, doorgezonden aan de Minister van Financiën.

2. Leeswijzer

Deze leeswijzer bevat de volgende onderdelen:

1. Opbouw jaarverslag
2. Ondergrenzen toelichtingen
3. Controlenormen financiële en niet-financiële gegevens
4. Groeiparaagraaf
5. Grondslagen voor de vastlegging en de waardering

1. Opbouw jaarverslag

Dit jaarverslag bevat informatie over de maatregelen die voor 2025 aan alle departementen toegekend zijn en op de departementale begrotingen verantwoord worden.

De beleidsartikelen in dit jaarverslag zijn conform de Rijksbegrotingsvoorschriften opgesteld (<https://rbv.rijksfinancien.nl>). Elk beleidsartikel bevat een paragraaf algemene doelstelling, de rol en verantwoordelijkheid van de Minister van Klimaat en Groene Groei, de beleidwijzigingen, de tabel met de budgettaire gevolgen van beleid (hierna: budgettaire tabel) en de toelichting op de financiële instrumenten uit de budgettaire tabel.

Op 1 januari 2026 is de naam van het Klimaatfonds gewijzigd naar het Klimaat- en energiefonds. Vanaf 2026 wordt gesproken van het Klimaat- en energiefonds, gezien het jaarverslag de verantwoording van 2025 betreft spreken we in het jaarverslag nog van het Klimaatfonds.

De budgettaire tabellen in de beleidsartikelen bevatten, conform de Rijksbegrotingsvoorschriften, alleen informatie over middelen die in 2025 voor 2025 zijn toegekend, wat de nullen in de reeksen verklaart. Om een vollediger beeld te geven, is een uitgebreide bijlage (bijlage 1 Rijksbrede Klimaatfondsbijlage) bijgevoegd bij het jaarverslag. Deze bijlage geeft een beeld van de beschikbare Klimaatfondsmiddelen die rijksbreed aan alle departementen zijn toegekend. In het Meerjarenprogramma 2026 treft u ook een volledig beeld en omschrijving opgenomen van de uitgaven van het Klimaatfonds, inclusief een toelichting op de maatregelen.

De apparaatsuitgaven/-ontvangsten voor de uitvoering van het fonds zijn in 2025 opgenomen bij het moederdepartement het Ministerie van Klimaat en Groene Groei.

2. Ondergrenzen toelichtingen

Voor het toelichten van significante verschillen in de uitgaven, ontvangsten en verplichtingen in de realisatie versus de vastgestelde begroting 2025 zijn de ondergrenzen gehanteerd zoals opgenomen in de onderstaande tabel.

Tabel 1 Totaal omvang Klimaatfonds (bedragen x € 1.000)

Omvang begrotingsartikel (stand ontwerp-begroting) in € miljoen	Beleidsmatige mutaties (ondergrens in € miljoen)	Technische mutaties (ondergrens in € miljoen)
< 50	1	2
=> 50 en < 200	2	4
=> 200 < 1000	5	10
=> 1000	10	20

In sommige gevallen, namelijk waar politiek relevant, worden ook posten toegelicht beneden deze ondergrenzen.

3. Controlenormen financiële en niet-financiële gegevens

De in dit jaarverslag opgenomen financiële en niet-financiële gegevens zijn ontleend aan informatie van vakdepartementen over de besteding van KF-middelen en de financiële administratie van het Ministerie van Klimaat en Groene Groei.

De controle van die informatie is gebaseerd op de normen zoals deze voortvloeien uit de Comptabiliteitswet 2016 en de Regeling rijksbegrotingsvoorschriften 2026.

4. Groeiparaagraaf

Gezien de eerste Klimaatfonds begroting in 2025 is gepubliceerd, presenteert KGG voor het eerst een jaarverslag Klimaatfonds. Deze voldoet aan de Rijksbegrotingsvoorschriften.

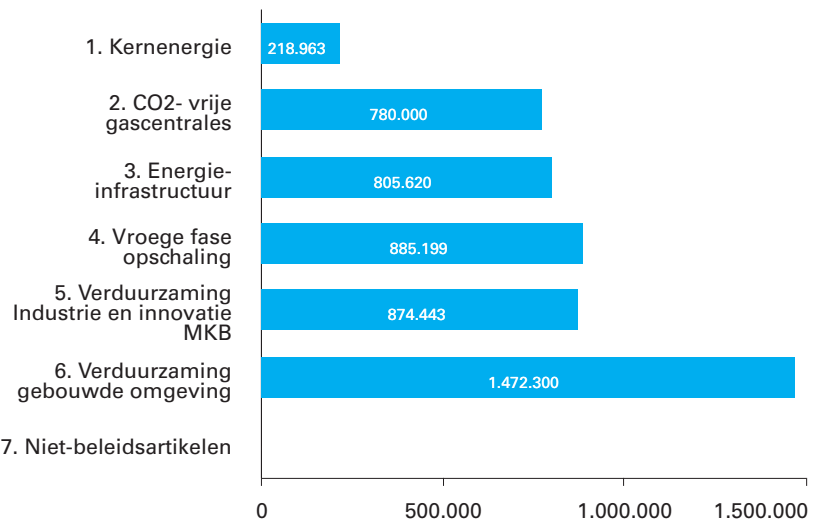
5. Grondslagen voor de vastlegging en de waardering

De verslaggevingsregels en waarderingsgrondslagen die van toepassing zijn op de in dit jaarverslag opgenomen financiële overzichten zijn ontleend aan de [Comptabiliteitswet 2016](#) en de daaruit voortvloeiende regelgeving, waaronder de Regeling rijksbegrotingsvoorschriften 2026. Voor de departementale begrotingsadministratie wordt het verplichtingen-kasstelsel toegepast.

B. BELEIDSVERSLAG

3. Beleidsprioriteiten

Figuur 1 Overgehevelde middelen Klimaatfonds (x €1 mln). Totaal € 5 mld.

Ontwikkelingen Klimaatfonds in 2025

Het Klimaatfonds heeft als doel het financieren van additionele maatregelen die bijdragen aan het terugdringen van emissies van broeikasgassen tot de niveaus die zijn bedoeld in artikel 2 van de Klimaatwet. Deze maatregelen richten zich op de overgang naar een klimaatneutrale energievoorziening, economie en samenleving, rekening houdend met een rechtvaardige klimaattransitie. Het Klimaatfonds voorziet in financiële middelen voor drie specifieke doelen die ook zijn opgenomen in de Tijdelijke wet Klimaatfonds:

- Een broeikasgas-neutrale energievoorziening in 2050;
- Het stimuleren van de implementatie van technieken voor energie-efficiëntie en het stimuleren van de toepassing van hernieuwbare energie en overige broeikasgas-reducerende en circulaire technieken en maatregelen in het bedrijfsleven;
- Het stimuleren van de toepassing van technieken voor energie-efficiëntie, van hernieuwbare energie en van koolstofvastlegging in de gebouwde omgeving.

Het Klimaatfonds bevat specifiek zes percelen, die gedefinieerd zijn als: Kernenergie, CO₂-vrije gascentrales, Energie-infrastructuur, Vroege fase opschaling, Verduurzaming industrie en innovatie mkb en Verduurzaming gebouwde omgeving. Jaarlijks wordt in het Meerjarenprogramma (hierna: MJP) toegelicht welke maatregelen middelen ontvangen uit het Klimaatfonds.

Het Klimaatfonds bevatte oorspronkelijk een bedrag van € 35 mld. Vooruitlopend op de instelling van het Klimaatfonds is er via de (proeve van) begroting 2023, 2024 en 2025 respectievelijk € 3,9 mld, € 11,0 mld en € 4,7 mld toegekend vanuit het Klimaatfonds. In 2024 is daarnaast € 9,5 mld toegevoegd aan het Klimaatfonds voor kernenergie en is € 1,2 mld

bezuinigd op de ontwikkeling van groene waterstof en batterijen waarvan € 1,0 mld verwerkt is op het Klimaatfonds en € 0,2 mld op de departementale begrotingen.

In het MJP26 is een volledig beeld en omschrijving opgenomen van de uitgaven van het Klimaatfonds, inclusief een toelichting op de maatregelen.

Er resteerde voor de begrotingsjaar 2025 en het MJP26 nog € 26 mld in het fonds. Met het MJP26 is totaal € 5 mld toegekend en overgeheveld naar diverse departementale begrotingen. Verder is er een korting van € 600 mln. doorgevoerd naar aanleiding van de politieke besluitvorming ter dekking van het generaal beeld voor de Voorjaarsnota 2025. Na verwerking van het MJP26 resteerde er totaal € 21,2 mld waarvan € 7,6 mld voorwaardelijke toekenningen en reserveringen betreft en de vrije ruimte € 13,6 mld is. Het overgrote deel van de vrije ruimte is beschikbaar voor het perceel Kernenergie, namelijk ruim € 13,5 mld.

Tabel 2 Totaal omvang Klimaatfonds (bedragen x € 1.000)

Totaaloverzicht Klimaatfonds	
Budget bij aanvang	35.000.000
Toekenningen en overhevelingen urgente uitgaven 2022/2023	– 3.973.350
Onttrekking - Dekking generaal beeld voorjaar 2022	– 880.000
Toevoeging - Loon- en prijs bijstelling 2022	82.753
Stand ontwerpbegroting Klimaatfonds MJP 2024	30.229.403
Toekenningen en overhevelingen MJP 24	– 11.006.796
Toevoeging - Ophoging voorjaarsbesluitvorming Klimaat	807.500
Onttrekking - Dekking generaal beeld voorjaar 2023	– 806.613
Toevoeging - Loon- en prijs bijstelling 2023	1.867.024
Stand ontwerpbegroting Klimaatfonds MJP 2025	21.090.518
Toekenningen en overhevelingen MJP 25	– 4.669.552
Tussentijdse overhevelingen (NJN en ISB)	– 207.300
Terugvloeit van departementale begrotingen (VJN)	80.201
Toevoeging - Loon- en prijs bijstelling 2024	737.093
Hoofdlijnenakkoord - Ophoging perceel Kernenergie	9.500.000
Hoofdlijnenakkoord - Verlaging waterstof en batterijen	– 971.000
Onttrekking - Dekking generaal beeld voorjaar 2023	441.000
Toevoeging - Loon- en prijs bijstelling 2023	24.700
Stand ontwerpbegroting Klimaatfonds MJP 2026	26.025.660
Toekenningen en overhevelingen ontwerp-MJP 26	– 5.036.525
Terugboeking van departementale begrotingen	902.477
Afboeken eindejaarsmarge Klimaat- en energiefonds	– 148.417
Dekking generaal beeld Voorjaarsnota 2025	– 600.000
Onttrekking wegens wijzigingen in normeren en beprijzend beleid	– 424.000
Toevoeging - Loon- en prijs bijstelling 2025	516.925
Stand ontwerpbegroting Klimaatfonds MJP 2027	21.236.120
waarvan voorwaardelijke toekenningen en reserveringen	7.619.057
waarvan nog niet bestemd	13.617.063

Wet- en regelgeving

De Eerste Kamer heeft op 19 december 2023 ingestemd met de [Tijdelijke wet Klimaatfonds](#). Hiermee is er een wettelijke grondslag voor het Klimaatfonds. In de wet is opgenomen dat het Klimaatfonds een overhevelingsfonds is van waaruit middelen kunnen worden overgeboekt naar departementale begrotingen. De tijdelijke wet biedt duidelijkheid over het doel van het fonds en de wijze waarop het beheer plaatsvindt. Tot slot is opgenomen dat er

onafhankelijk advies wordt ingewonnen bij de totstandkoming van het MJP en dat er periodiek een evaluatie plaatsvindt over de doeltreffendheid van de wet.

In het MJP Klimaatfonds 2026 hoofdstuk 'financiële spelregels' treft u de belangrijkste spelregels van het Klimaatfonds.

3.1 Strategische Evaluatie Agenda

De Strategische Evaluatie Agenda is bedoeld om inzicht te krijgen in effecten van beleidsmaatregelen. Op deze wijze kunnen leerervaringen benut worden om het beleid tussentijds bij te sturen, als dat nodig blijkt.

Tabel 3 Strategische evaluatie agenda Klimaatfonds

Thema	Type onderzoek	Afronding	Status	Toelichting onderzoek	Begrotings- hoofdstuk	Begrotingsar- tikel(en)	Vindplaats
Klimaatfonds	ex-durante	2027	te starten	Artikel 8 van de Tijdelijke Wet Klimaatfonds schrijft voor dat de Minister binnen vier jaar na de inwerkingtreding van deze wet een verslag over de doeltreffendheid en de effecten van het Klimaatfonds naar de Staten-Generaal stuurt.	M		

4. Beleidsartikelen

4.1 Beleidsartikel 1 Kernenergie

A. Algemene doelstelling

Het eerste begrotingsartikel van het Klimaatfonds is bedoeld voor maatregelen voor kernenergie. De doelstelling van dit begrotingsartikel is als volgt:

- Het onderzoeken van het veilig en doelmatig verlengen van de levensduur van Borssele.
- Het voorbereiden van de bouw van vier nieuwe kerncentrales. Hierbij gaat het onder andere om:
 - Het bepalen van een (voorkeurs)locatie voor de eerste twee nieuwe kerncentrales en het bepalen van de techniek die gebruikt zal worden. Onderdeel hiervan is ook het opstellen van een milieueffectrapportage.
 - Het uitwerken van een financieringsconstructie voor de bouw van de eerste twee nieuwe kerncentrales, in samenspraak met commerciële partijen.
 - Het laten uitvoeren van de benodigde (haalbaarheids)studies voor de eerste twee nieuwe kerncentrales door relevante commerciële partijen en hier middelen voor beschikbaar stellen.
 - Het uitwerken van een organisatiestructuur voor het uitvoeren van de overheidsrol bij de aanbesteding, bouw en exploitatie van de nieuwe kerncentrales.
 - Het in kaart brengen van de benodigde extra te zetten stappen voor de realisatie van een derde en vierde kerncentrale.
- Het creëren van randvoorwaardelijk beleid voor de ontwikkeling van kernenergie in Nederland. Daarbij gaat het onder andere om:
 - Het versterken van de nucleaire kennisinfrastructuur. Om als Nederland op een effectieve en veilige wijze nieuwe kerncentrales te bouwen, moet onze kennisinfrastructuur verbeterd worden.
 - Het versterken van de Europese en internationale samenwerking en kennisuitwisseling.
 - Het versterken van de Nederlandse en Europese waardeketen en brandstofcyclus.
- Het versnellen van de ontwikkeling van Small Modular Reactors (SMR's) door te ondersteunen bij de overgangsfase van ontwerp naar realisatie:
 - D.m.v. simulaties met stakeholders knelpunten en kansen rondom SMR's inzichtelijk maken.
 - In kaart brengen potentie en mogelijke inpassing SMR's in het Nederlandse energiesysteem, evenals de randvoorwaarden.
 - Daaruit voortvloeiende keuzes en doelen verder concretiseren in nationale visie op SMR's.
- Zorgdragen voor voldoende uitvoeringscapaciteit bij het Rijk en decentrale overheden.

B. Rol en verantwoordelijkheid

De Minister van Klimaat en Groene Groei is als fondsbeheerder verantwoordelijk voor de begroting van het Klimaatfonds. Zij is daarmee primair verantwoordelijk voor het beheer en de uitvoering van het Klimaatfonds. Naast fondsbeheerder is de Minister van Klimaat en Groene Groei beleidsinhoudelijk verantwoordelijk voor kernenergie.

C. Beleidsconclusies

In 2025 zijn er vanuit het beleidsartikel 'Kernenergie' middelen beschikbaar gesteld voor de maatregelen Uitvoeringslasten KGG/medeoverheden, Nucleaire veiligheid IenW, stralingsbescherming RIVM, Nieuwbouw kerncentrales, Verlenging financiering Nucleair Academy 2026-2030 en Projectorganisatie NEO NL. Daarnaast is uit dit perceel naar aanleiding van de politieke besluitvorming € 400 mln ingezet ter dekking van het generale beeld voor de Voorjaarsnota 2025. Verdere toelichting over de beleidsconclusies van deze thema's zijn opgenomen in de jaarverslagen van de betreffende begrotingen.

D. Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 4 Budgettaire gevolgen van beleid artikel Kernenergie (bedragen x € 1.000)

	Realisatie				Vastgestelde begroting ¹		Verschil
	2021	2022	2023	2024	2025	2025	2025
Verplichtingen	0	0	0	0	0	0	0
Uitgaven	0	0	0	0	0	0	0
Bijdrage aan (andere) begrotingshoofdstukken	0	0	0	0	0	0	0
Kernenergie onverdeeld	0	0	0	0	0	0	0

1 Stand inclusief amendementen, moties en NvW.

Bovenstaande tabel bevat alleen informatie over middelen uit het Klimaatfonds die in 2025 voor het specifieke jaar 2025 zijn toegekend, wat de nullen in de reeksen verklaart. Om een volledig beeld te geven, is de rijksbrede Klimaatfondsbijlage (bijlage 1) bijgevoegd bij het jaarverslag. Deze bijlage geeft een totaaloverzicht van de rijksbrede realisatie en toekomstige budgettaire reeksen van de toegekende Klimaatfondsmiddelen.

E. Toelichting op de instrumenten

Onderstaande verdiepingstabel geeft extra informatie over de overboekingen opgenomen onder D. Daarnaast vinden er ook technische mutaties plaats die hierna worden toegelicht.

Tabel 5 Verdiepingstabel artikel 1 Kernenergie (bedragen x € 1.000)

	2025
Beschikbare middelen ontwerp-begroting 2025	0
Overhevelingen naar andere departementen	
<i>Uitvoeringslasten</i>	- 750
<i>Projectorganisatie NEO NL</i>	- 4.800
<i>Terugboeking Kernenergie</i>	5.045
<i>Terugboeking IenW</i>	400
<i>Terugboeking KGG</i>	3.500
Technische verwerking	
<i>Kasschuiven</i>	2.050
<i>Onderuitputting</i>	- 5.445
Beschikbare middelen Jaarverslag 2025	0

Met het MJP26 zijn vanuit Beleidsartikel kernenergie voor begrotingsjaar 2025 de maatregelen Uitvoeringslasten en Projectorganisatie NEO NL toegekend aan het Ministerie van Klimaat en Groene Groei. Daarnaast zijn meerdere technische mutaties verwerkt waaronder kasschuiven om overboekingen naar andere departementen mogelijk te maken en terugboekingen naar het fonds i.v.m. onderuitputting die doorschuift naar volgend jaar.

Conform de begrotingsregels vindt de verantwoording van deze uitgaven ook plaats in het jaarverslag van deze departementen.

4.2 Beleidsartikel 2 CO₂-vrije gascentrales

A. Algemene doelstelling

Het tweede begrotingsartikel van het Klimaatfonds is bedoeld voor maatregelen voor CO₂-vrije gascentrales. De doelstelling van dit begrotingsartikel is als volgt:

- Realisatie van voldoende omgebouwde gascentrales zodat bij passende beschikbaarheid van CO₂-vrije energiedragers zoals hernieuwbare waterstof ten minste 0,5 tot 2 Mton CO₂-reductie kan worden gerealiseerd.

B. Rol en verantwoordelijkheid

De Minister van Klimaat en Groene Groei is als fondsbeheerder verantwoordelijk voor de begroting van het Klimaatfonds. Zij is daarmee primair verantwoordelijk voor het beheer en de uitvoering van het Klimaatfonds. Naast fondsbeheerder is de Minister van Klimaat en Groene Groei beleidsinhoudelijk verantwoordelijk voor broeikasgasneutrale gascentrales.

C. Beleidsconclusies

Vanuit het Klimaatfonds zijn in 2025 geen middelen overgeheveld voor 2025.

D. Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 6 Budgettaire gevolgen van beleid artikel CO₂-vrije gascentrales (bedragen x € 1.000)

	Realisatie					Vastgestelde begroting ¹	Verschil
	2021	2022	2023	2024	2025	2025	2025
Verplichtingen	0	0	0	0	0	0	0
Uitgaven	0	0	0	0	0	0	0
Bijdrage aan (andere) begrotingshoofdstukken	0	0	0	0	0	0	0
CO ₂ -gasvrije gascentrales onverdeeld	0	0	0	0	0	0	0

1 Stand inclusief amendementen, moties en NvW.

Bovenstaande tabel bevat alleen informatie over middelen uit het Klimaatfonds die in 2025 voor het specifieke jaar 2025 zijn toegekend, wat de nullen in de reeksen verklaart. Om een volledig beeld te geven, is de rijksbrede Klimaatfondsbijlage (bijlage 1) bijgevoegd bij het jaarverslag. Deze bijlage geeft een totaaloverzicht van de rijksbrede realisatie en toekomstige budgettaire reeksen van de toegekende Klimaatfondsmiddelen.

E. Toelichting op de instrumenten

Er zijn in 2025 geen mutaties verwerkt op beleidsartikel 2 voor het jaar 2025.

Tabel 7 Verdiepingstabel artikel 2 CO₂- vrije gascentrales (bedragen x € 1.000)

	2025
Beschikbare middelen ontwerpbegroting 2025	0
Beschikbare middelen Jaarverslag 2025	0

4.3 Beleidsartikel 3 Energie-infrastructuur

A. Algemene doelstelling

Het derde begrotingsartikel van het Klimaatfonds is bedoeld voor maatregelen voor energie-infrastructuur. De doelstelling van dit begrotingsartikel is als volgt:

- Uitrol van infrastructuur die noodzakelijk is voor de energietransitie, zoals infrastructuur voor waterstof en warmte en laadinfrastructuur. Er wordt ex ante geen selectie gemaakt voor bepaalde technologieën of sectoren.
- Ondersteuning vanuit het fonds voor het oplossen van knelpunten in de niet-gereguleerde infrastructuur, en de gereguleerde infrastructuur op het gebied van netcongestie, die geen onderdeel zijn van de reguliere financiering van netbeheerders (waarmee investeringen in de fysieke infrastructuur zelf zijn uitgesloten).

B. Rol en verantwoordelijkheid

De Minister van Klimaat en Groene Groei is als fondsbeheerder verantwoordelijk voor de begroting van het Klimaatfonds. Zij is daarmee primair verantwoordelijk voor het beheer en de uitvoering van het Klimaatfonds. Naast fondsbeheerder is de Minister van Klimaat en Groene Groei beleidsinhoudelijk verantwoordelijk voor energie-infrastructuur.

C. Beleidsconclusies

In 2025 heeft het Klimaatfonds binnen het beleidsartikel 'Energie-infrastructuur' ten behoeve van meerdere maatregelen middelen ter beschikking gesteld. Hierbij gaat het om de maatregelen 'Garantieregeling Warmtenetten', 'WarmtelinQ+', 'Expertpool vliegende brigade', 'Elektrisch aangedreven Friese Waddenveren', 'Gebiedsinvesteringen voor ruimtelijk inpassen hoogspanningsnet', 'Normeren en stimuleren van slimme energie-intensieve apparaten', 'pakket noodmaatregelen netcongestie', 'projectaanpak netcongestie', 'Wind op Zee inpassingskosten en 'Doordewind II' en 'Uitvoeringskosten provincies'. Ook zijn er middelen beschikbaar gesteld voor een kapitaalstorting bij EBN, zodat EBN kan deelnemen in zowel de Aramis transportinfrastructuur als in verschillende opslagvelden. Ook is naar aanleiding van de politieke besluitvorming € 42 mln uit dit perceel ingezet ter dekking van het generale beeld voor de Voorjaarsnota 2025. Verdere toelichting over de beleidsconclusies van deze thema's zijn opgenomen in de jaarverslagen van de betreffende begrotingen.

D. Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 8 Budgettaire gevolgen van beleid artikel Energie- infrastructuur (bedragen x € 1.000)

	Realisatie				Vastgestelde begroting ¹		Verschil
	2021	2022	2023	2024	2025	2025	2025
Verplichtingen	0	0	0	0	0	40.000	– 40.000
Uitgaven	0	0	0	0	0	40.000	– 40.000
Bijdrage aan (andere) begrotingshoofdstukken	0	0	0	0	0	40.000	– 40.000
Energie- Infrastructuur onverdeeld	0	0	0	0	0	40.000	– 40.000

1 Stand inclusief amendementen, moties en NvW.

Bovenstaande tabel bevat alleen informatie over middelen uit het Klimaatfonds die in 2025 voor het specifieke jaar 2025 zijn toegekend, wat de nullen in de reeksen verklaart. Om een volledig beeld te geven, is de rijksbrede Klimaatfondsbijlage (bijlage 1) bijgevoegd bij het jaarverslag. Deze bijlage geeft een totaaloverzicht van de rijksbrede realisatie en toekomstige budgettaire reeksen van de toegekende Klimaatfondsmiddelen.

E. Toelichting op de instrumenten

Onderstaande verdiepingstabel geeft extra informatie over de overboekingen opgenomen onder D. Daarnaast vinden er ook technische mutaties plaats die hierna worden toegelicht.

Tabel 9 Verdiepingstabel artikel 3 Energie- infrastructuur (bedragen x €1.000)

	2025
Beschikbare middelen ontwerp-begroting 2025	40.000
Overhevelingen naar andere departementen	
<i>Normeren en stimuleren van slimme energie-intensieve apparaten</i>	– 4.200
<i>Pakket noodmaatregelen netcongestie</i>	– 2.087
<i>Projectaanpak netcongestie</i>	– 1.000
<i>Wind op Zee</i>	– 590
Technische verwerking	
<i>Kasschuiven</i>	– 47.638
<i>Opboeking van perceel onverdeeld</i>	15.539
<i>Terugboeken loonbijstelling</i>	– 24
Beschikbare middelen Jaarverslag 2025	0

Met het MJP26 zijn vanuit beleidsartikel energie-infrastructuur voor begrotingsjaar 2025 de maatregelen Normeren en stimuleren van slimme energie-intensieve apparaten, Pakket noodmaatregelen netcongestie, Projectaanpak netcongestie en Wind op zee toegekend aan het Ministerie van Klimaat en Groene Groei. Daarnaast zijn meerdere technische mutaties verwerkt waaronder kasschuiven om overboekingen naar andere departementen mogelijk te maken, herschikkingen tussen de percelen en terugboekingen naar het fonds i.v.m. onderuitputting die doorschuift naar volgend jaar.

Conform de begrotingsregels vindt de verantwoording van deze uitgaven ook plaats in het jaarverslag van deze departementen.

4.4 Beleidsartikel 4 Vroege fase opschaling

A. Algemene doelstelling

Het vierde begrotingsartikel van het Klimaatfonds is bedoeld voor maatregelen voor vroege fase opschaling van hernieuwbare energiedragers. De doelstelling van dit begrotingsartikel is als volgt:

- Het vergroten van de beschikbaarheid van innovatieve technologie met een schaalbare functie en belangrijke rol voor de Nederlandse klimaatneutrale samenleving, zodat het daardoor mogelijk wordt om verdere uitrol te bewerkstelligen door generiek beleidsinstrumentarium.
- Dit gaat in eerste instantie om technieken voor hoogwaardige hernieuwbare energiedragers die pas kosteneffectieve CO₂-reductie kunnen faciliteren bij substantiële opschaling. Gestart wordt daarbij met innovatieve en kansrijke technieken op de terreinen elektrolyse, vergassing en pyrolyse wat bijdraagt aan de beschikbaarheid van 3 tot 4 GW waterstof in 2030 en de opschaling van groen gas.
- Binnen het perceel zal - uitgaande van realisatie van de doelstellingen voor hoogwaardige energiedragers - daarnaast ook ruimte zijn voor andere toekomstige technologieën, mits deze voldoen aan de voorwaarden dat deze schaalbaar zijn en bijdragen aan de klimaatneutrale samenleving. Welke technieken hiervoor in aanmerking komen wordt de komende tijd nader uitgewerkt.

B. Rol en verantwoordelijkheid

De Minister van Klimaat en Groene Groei is als fondsbeheerder verantwoordelijk voor de begroting van het Klimaatfonds. Zij is daarmee primair verantwoordelijk voor het beheer en de uitvoering van het Klimaatfonds. Naast fondsbeheerder is de Minister van Klimaat en Groene Groei beleidsinhoudelijk verantwoordelijk voor vroege fase opschaling.

C. Beleidsconclusies

In 2025 heeft het Klimaatfonds binnen het beleidsartikel 'Vroege fase opschaling' ten behoeve van meerdere maatregelen middelen ter beschikking gesteld. Hierbij gaat het om diverse maatregelen gericht op de ontwikkeling van waterstof 'Elektrolyse onshore 500-1.000 MW', 'meetstandaard waterstof' en 'onderzoeksprogramma waterstof op zee'.

Ook wordt een 'overbruggingskrediet voor plasticrecyclingbedrijven' toegekend gericht op de ondersteuning van deze bedrijven. Daarnaast zijn middelen vrijgemaakt gericht op de 'Normering en stimulering biobased bouwen', het 'Stimuleringsprogramma innovatie en vroege opschaling koolstofverwijdering' en 'Verbetering toezicht F-gassen'. Voor de verduurzaming van de mobiliteit zijn middelen vrijgemaakt voor de 'opschaling nieuwe aandrijftechnologieën luchtvaart', 'Normering lease per 2027' en de 'Mrb-gewichtscorrectie'. Ook worden middelen uit dit perceel ingezet voor de 'Dekking diverse problematiek Wind op Zee' - waarbij middelen uit het fonds beschikbaar zijn gesteld voor de wind op zee (WOZ)-tender. Daarnaast is uit dit perceel naar aanleiding van de politieke besluitvorming €72 miljoen ingezet ter dekking van het generale beeld voor de Voorjaarsnota 2025. Verdere toelichting over de beleidsconclusies van deze thema's zijn opgenomen in de jaarverslagen van de betreffende begrotingen.

D. Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 10 Budgettaire gevolgen van beleid artikel Vroege Fase opschaling (bedragen x € 1.000)

	Realisatie				Vastgestelde begroting ¹		Verschil
	2021	2022	2023	2024	2025	2025	2025
Verplichtingen	0	0	0	0	0	365.332	– 365.332
Uitgaven	0	0	0	0	0	362.157	– 362.157
Bijdrage aan (andere) begrotingshoofdstukken	0	0	0	0	0	362.157	– 362.157
Vroege fase opschaling onverdeeld	0	0	0	0	0	362.157	– 362.157

1 Stand inclusief amendementen, moties en NvW.

Bovenstaande tabel bevat alleen informatie over middelen uit het Klimaatfonds die in 2025 voor het specifieke jaar 2025 zijn toegekend, wat de nullen in de reeksen verklaart. Om een volledig beeld te geven, is de rijksbrede Klimaatfondsbijlage (bijlage 1) bijgevoegd bij het jaarverslag. Deze bijlage geeft een totaaloverzicht van de rijksbrede realisatie en toekomstige budgettaire reeksen van de toegekende Klimaatfondsmiddelen.

E. Toelichting op de instrumenten

Onderstaande verdiepingstabel geeft extra informatie over de overboekingen opgenomen onder D. Daarnaast vinden er ook technische mutaties plaats die hierna worden toegelicht.

Tabel 11 Verdiepingstabel artikel 4 Vroege fase Opschaling (bedragen x € 1.000)

	2025
Beschikbare middelen ontwerp-begroting 2025	362.157
Overhevelingen naar andere departementen	
<i>Subsidieregeling schone en emissieloze landbouwvoertuigen</i>	– 500
<i>Terugboeking lenW Plastic Hubs</i>	15.877
<i>Stimuleringsprogramma Innovatie</i>	– 150
<i>Terugboeking KGG</i>	102.634
<i>Terugboeking DEMO 1</i>	54
<i>Terugboeking LVVN</i>	6.863
<i>Terugboeking lenW</i>	670
Technische verwerking	
<i>Afboeking onderuitputting</i>	– 103.304
<i>Kasschuiven</i>	– 368.061
<i>Afboeken middelen LVVN</i>	– 6.863
Beschikbare middelen Jaarverslag 2025	9.377

Met het MJP26 zijn vanuit beleidsartikel vroege-fase opschaling voor begrotingsjaar 2025 de maatregel Subsidieregeling schone en emissieloze landbouwvoertuigen toegekend aan Ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur en de maatregel Stimuleringsprogramma innovatie en vroege opschaling koolstofverwijdering toegekend aan het Ministerie van Klimaat en Groene Groei. Daarnaast zijn meerdere technische mutaties verwerkt waaronder kasschuiven om overboekingen naar andere departementen mogelijk te maken en terugboekingen naar het fonds i.v.m. onderuitputting die doorschuift naar volgend jaar.

Conform de begrotingsregels vindt de verantwoording van deze uitgaven ook plaats in het jaarverslag van deze departementen.

4.5 Beleidsartikel 5 Verduurzaming Industrie en innovatie mkb

A. Algemene doelstelling

Het vijfde begrotingsartikel van het Klimaatfonds is bedoeld voor maatregelen voor verduurzaming van de industrie en innovatie in het mkb. De doelstelling van dit begrotingsartikel is als volgt:

- Ondersteuning vanuit het fonds voor het verwezenlijken van groene industriepolitiek in het bijzonder via het maken van bindende maatwerkafspraken met de 10-20 grootste uitstoters, waarbij wederkerigheid het uitgangspunt is.
- Ondersteuning bij implementatie van innovatieve broeikasgasemissie reducerende technieken bij het mkb.
- Er is samenloop met de percelen energie-infrastructuur en vroege fase opschaling.
- De maatwerkaanpak is, in samenhang met de andere instrumenten voor verduurzaming van de industrie, van belang om de reductieopgave voor de industrie in 2030 te realiseren.
- Het kabinet Rutte IV heeft de reductieopgave voor de industrie verhoogd met 6,4 Mton additionele reductie per jaar in 2030.
- Naast bindende afspraken over de realisatie van extra CO₂-reductie, wil het kabinet afspraken maken over de lange termijn verduurzamingsplannen voor klimaatneutrale en circulaire productie en grootschalige technologische doorbraakprojecten.

B. Rol en verantwoordelijkheid

De Minister van Klimaat en Groene Groei is als fondsbeheerder verantwoordelijk voor de begroting van het Klimaatfonds. Zij is daarmee primair verantwoordelijk voor het beheer en de uitvoering van het Klimaatfonds. De Minister van Klimaat en Groene Groei is beleidsinhoudelijk verantwoordelijk voor verduurzaming industrie en innovatie in het mkb.

C. Beleidsconclusies

In 2025 heeft het Klimaatfonds binnen het beleidsartikel 'Verduurzaming Industrie en innovatie mkb' voor meerdere maatregelen middelen ter beschikking gesteld. Het volloopprijsico m.b.t. Aramis wordt deels afgedekt zodat Aramis eerder een definitief investeringsbesluit (FID) kan nemen. De middelen voor 'Nationale Investerings-regeling Klimaatprojecten Industrie (NIKI)' zijn toegekend, evenals de de voorgenomen maatregel voor 'Ondersteuning cluster 6'.

Uit de maatregel 'reservering maatwerkafspraken' zijn de eerste middelen ingezet voor maatwerkafspraken met Cosun en AnQore. Ook zijn uitvoeringskosten voor maatwerk waaronder AVI's beschikbaar gesteld. Verder zijn middelen toegekend voor fixteams voor bedrijven en de Indirecte kostencompensatie. Tot slot is besloten om middelen uit het Klimaatfonds in te zetten voor steun aan Avantium.

Verdere toelichting over de beleidsconclusies van deze thema's zijn opgenomen in de jaarverslagen van de betreffende begrotingen.

D. Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 12 Budgettaire gevolgen van beleid artikel Verduurzaming Industrie (bedragen x € 1.000)

	Realisatie				Vastgestelde begroting ¹		Verschil
	2021	2022	2023	2024	2025	2025	2025
Verplichtingen	0	0	0	0	0	330.666	– 330.666
Uitgaven	0	0	0	0	0	330.666	– 330.666
Bijdrage aan (andere) begrotingshoofdstukken	0	0	0	0	0	330.666	– 330.666
Verduurzaming industrie onverdeeld	0	0	0	0	0	330.666	– 330.666

1 Stand inclusief amendementen, moties en NvW.

Bovenstaande tabel bevat alleen informatie over middelen uit het Klimaatfonds die in 2025 voor het specifieke jaar 2025 zijn toegekend, wat de nullen in de reeksen verklaart. Om een volledig beeld te geven, is de rijksbrede Klimaatfondsbijlage (bijlage 1) bijgevoegd bij het jaarverslag. Deze bijlage geeft een totaaloverzicht van de rijksbrede realisatie en toekomstige budgettaire reeksen van de toegekende Klimaatfondsmiddelen.

E. Toelichting op de instrumenten

Onderstaande verdiepingstabel geeft extra informatie over de overboeking opgenomen onder D. Daarnaast vinden er ook technische mutaties plaats die hierna worden toegelicht.

Tabel 13 Verdiepingstabel artikel 5 Verduurzaming van de industrie en innovatie (bedragen x € 1.000)

	2025
Beschikbare middelen ontwerpbegroting 2025	330.666
Overhevelingen naar andere departementen	
<i>Uitvoeringskosten maatwerk aanpak AVI's</i>	– 300
<i>Ondersteuning Cluster 6</i>	– 2.875
<i>IKC ETS</i>	– 167.400
<i>Terugboeking Verduurzaming Industrie</i>	733
<i>Terugboeking Cluster 6</i>	800
<i>Georgetown</i>	– 15.000
Technische verwerking	
<i>Loon- en prijsbijstelling tranche 2024</i>	– 733
<i>Kasschuiven</i>	– 145.891
Beschikbare middelen Jaarverslag 2025	0

Met het MJP26 is vanuit beleidsartikel verduurzaming industrie en innovatie mkb voor begrotingsjaar 2025 middelen toegekend voor de uitvoeringskosten maatwerk aanpak AVI's, ondersteuning Cluster 6 en IKC ETS aan het Ministerie van Klimaat en Groene Groei. Naar aanleiding van politiek besluitvorming zijn middelen toegekend aan Avantium (Georgetown). Daarnaast zijn meerdere technische mutaties verwerkt waaronder kasschuiven om overboeking naar andere departementen mogelijk te maken en terugboekingen naar het fonds i.v.m. onderuitputting die doorschuift naar volgend jaar.

Conform de begrotingsregels vindt de verantwoording van deze uitgaven ook plaats in het jaarverslag van deze departementen.

4.6 Beleidsartikel 6 Verduurzaming gebouwde omgeving

A. Algemene doelstelling

Het zesde begrotingsartikel van het Klimaatfonds is bedoeld voor maatregelen voor verduurzaming van de gebouwde omgeving. De doelstelling van dit begrotingsartikel is als volgt:

- Het terugdringen van de energiebehoefte en uitstoot van broeikasgassen door isolatie en de toename van duurzame installaties zoals warmtepompen in de gebouwde omgeving. Dit betekent in ieder geval:
 1. Overstappen op duurzamere installaties of een warmtenet, waaronder 1 miljoen geïnstalleerde hybride warmtepompen en 500.000 nieuwe aansluitingen op een warmtenet in de bestaande bouw in uiterlijk 2030.
 2. Het isoleren van 2,5 miljoen woningen in uiterlijk 2030.
 3. De uitfasering van gebouwen met de slechtste energieprestaties in de utiliteitsbouw, waaronder maatschappelijk vastgoed.
- Binnen het perceel zal – uitgaande van realisatie van bovengenoemde doelstellingen voor verduurzaming van de gebouwde omgeving - daarnaast ook ruimte zijn voor andere doelen die bijdragen aan het realiseren van de benodigde broeikasgasreductie.

B. Rol en verantwoordelijkheid

De Minister van Klimaat en Groene Groei is als fondsbeheerder verantwoordelijk voor de begroting van het Klimaatfonds. De Minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening is beleidsinhoudelijk verantwoordelijk voor de maatregelen waar middelen voor worden overgeheveld naar de begroting van het Ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening gericht op het verduurzamen van de gebouwde omgeving.

C. Beleidsconclusies

In 2025 heeft het Klimaatfonds binnen het beleidsartikel 'Verduurzaming gebouwde omgeving' voor meerdere maatregelen middelen ter beschikking gesteld: 'Voor de verduurzaming van woningen worden middelen beschikbaar gesteld voor het Nationaal isolatieprogramma', 'Stimulering van hybride warmtepompen bestaande bouw' en 'Continuering Nationaal Warmtefonds'. Voor de verduurzaming van maatschappelijk vastgoed wordt geld vrijgemaakt voor 'Financiële instrumenten voor verduurzaming van MaVa'.

Verdere toelichting over de beleidsconclusies van deze thema's zijn opgenomen in de jaarverslagen van de betreffende begrotingen.

D. Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 14 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 6 Verduurzaming van de gebouwde omgeving (bedragen x € 1.000)

	Realisatie					Vastgestelde begroting ¹	Verschil
	2021	2022	2023	2024	2025	2025	2025
Verplichtingen	0	0	0	0	0	25.000	– 25.000
Uitgaven	0	0	0	0	0	25.000	– 25.000
Bijdrage aan (andere) begrotingshoofdstukken	0	0	0	0	0	25.000	– 25.000
Gebouwde omgeving onverdeeld	0	0	0	0	0	25.000	– 25.000

1 Stand inclusief amendementen, moties en NvW.

Bovenstaande tabel bevat alleen informatie over middelen uit het Klimaatfonds die in 2025 voor het specifieke jaar 2025 zijn toegekend, wat de nullen in de reeksen verklaart. Om een volledig beeld te geven, is de rijksbrede Klimaatfondsbijlage (bijlage 1) bijgevoegd bij het jaarverslag. Deze bijlage geeft een totaaloverzicht van de rijksbrede realisatie en toekomstige budgettaire reeksen van de toegekende Klimaatfondsmiddelen.

E. Toelichting op de instrumenten

Onderstaande verdiepingstabel geeft extra informatie over de overboekingen opgenomen onder D. Daarnaast vinden er ook technische mutaties plaats die hierna worden toegelicht.

Tabel 15 Verdiepingstabel artikel 6 Verduurzaming van de gebouwde omgeving (bedragen x € 1.000)

	2025
Beschikbare middelen ontwerpbegroting 2025	25.000
Overhevelingen naar andere departementen	
<i>Warmtefonds</i>	<i>– 200</i>
Technische verwerking	
<i>Kasschuiven</i>	<i>– 24.800</i>
Beschikbare middelen Jaarverslag 2025	0

Met het MJP26 is vanuit beleidsartikel Verduurzaming van de gebouwde omgeving voor begrotingsjaar 2025 de maatregel Warmtefonds aan het Ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening toegekend. Daarnaast zijn kasschuiven verwerkt om overboekingen naar andere departementen mogelijk te maken.

Conform de begrotingsregels vindt de verantwoording van deze uitgaven ook plaats in het jaarverslag van deze departementen.

4.7 Beleidsartikel 7 Onverdeeld

A. Algemene doelstelling

Begrotingsartikel 7 Onverdeeld is opgesteld voor de financiële verwerking van toevoegingen aan- en onttrekkingen uit het Klimaatfonds.

B. Rol en verantwoordelijkheid

De Minister van Klimaat en Groene Groei is verantwoordelijk voor de begroting van het Klimaatfonds en treedt tevens op als fondsbeheerder. Zij is daarmee primair verantwoordelijk voor het beheer en de uitvoering van het Klimaatfonds.

C. Beleidsconclusies

Er zijn geen beleidsconclusies te noteren voor artikel 7.

D. Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 16 Budgettaire gevolgen van beleid artikel Onverdeeld (bedragen x € 1.000)

	Realisatie				Vastgestelde begroting ¹		Verschil
	2021	2022	2023	2024	2025	2025	2025
Verplichtingen	0	0	0	0	0	0	0
Uitgaven	0	0	0	0	0	0	0
Onverdeeld	0	0	0	0	0	0	0
Onverdeeld	0	0	0	0	0	0	0

1 Stand inclusief amendementen, moties en NVW.

Bovenstaande tabel bevat alleen informatie over middelen uit het Klimaatfonds die in 2025 voor het specifieke jaar 2025 zijn toegekend, wat de nullen in de reeksen verklaart. Om een volledig beeld te geven, is de rijksbrede Klimaatfondsbijlage (bijlage 1) bijgevoegd bij het jaarverslag. Deze bijlage geeft een totaaloverzicht van de rijksbrede realisatie en toekomstige budgettaire reeksen van de toegekende Klimaatfondsmiddelen.

E. Toelichting op de instrumenten

Er hebben in 2025 technische mutaties plaatsgevonden die hierna worden toegelicht.

Tabel 17 Verdiepingstabel artikel 7 Onverdeeld (bedragen x € 1.000)

	2025
Beschikbare middelen ontwerpbegroting 2025	0
Technische verwerking	
<i>Opboeken LPO</i>	<i>20.546</i>
<i>Verdelen LPO</i>	<i>– 20.546</i>
Beschikbare middelen Jaarverslag 2025	0

Vanuit beleidsartikel Onverdeeld zijn er enkel technische mutaties verwerkt voor het op- en afboeken van de eindjaarsmarge en de herschikking hiervan tussen percelen.

Conform de begrotingsregels vindt de verantwoording van deze uitgaven ook plaats in het jaarverslag van het departementen.

5. Bedrijfsvoeringsparagraaf

In de bedrijfsvoeringparagraaf wordt verslag gedaan van relevante aandachtspunten in de bedrijfsvoering.

De informatie die is opgenomen in deze bedrijfsvoeringsparagraaf is tot stand gekomen vanuit het departementale management control-systeem van het Ministerie van Klimaat en Groene Groei en informatie uit audits van de Auditdienst Rijk (ADR).

Deze bedrijfsvoeringparagraaf omvat drie onderdelen:

1. Rapportage voor de volgende verplichte onderdelen: (1) rechtmatigheid, (2) totstandkoming niet-financiële verantwoordingsinformatie, (3) begrotingsbeheer, financieel beheer en materiële bedrijfsvoering, (4) misbruik en oneigenlijk gebruik, (5) overige aspecten van de bedrijfsvoering en (6) fraude- en corruptierisico's;
2. Rijksbrede bedrijfsvoeringonderwerpen;
3. Belangrijke ontwikkelingen en verbeteringen in de bedrijfsvoering.

Conform de rijksbegrotingsvoorschriften 2026 worden in deze bedrijfsvoeringsparagraaf alleen de onderdelen rechtmatigheid en totstandkoming niet-financiële verantwoordingsinformatie uit onderdeel 1 toegelicht. Voor de overige onderdelen wordt standaard verwezen naar de bedrijfsvoeringsparagraaf in het jaarverslag van het moederdepartement.

1. Rapportage voor de verplichte onderdelen

1. Rechtmatigheid

Het Klimaatfonds heeft geen eigen verplichtingen, uitgaven of ontvangsten en is een overhevelingsfonds. Dit wil zeggen dat vanuit het fonds budgetten worden overgedragen aan uitvoerende departementen. De ministers daarvan zijn verantwoordelijk voor het verder begroten, realiseren en verantwoorden van deze gelden. Dit is de reden dat de Auditdienst Rijk voor het KF geen controleverklaring verstrekt.

2. Totstandkoming niet-financiële verantwoordingsinformatie

Er zijn geen bijzonderheden te vermelden.

3. Begrotingsbeheer, financieel beheer en de materiële bedrijfsvoering

Hiervoor wordt u verwezen naar de bedrijfsvoeringsparagraaf in het jaarverslag van begrotingshoofdstuk XXIII Klimaat en Groene Groei.

4. Misbruik en oneigenlijk gebruik

Hiervoor wordt u verwezen naar de bedrijfsvoeringsparagraaf in het jaarverslag van begrotingshoofdstuk XXIII Klimaat en Groene Groei.

5. Overige aspecten van de bedrijfsvoering

Hiervoor wordt u verwezen naar de bedrijfsvoeringsparagraaf in het jaarverslag van begrotingshoofdstuk XXIII Klimaat en Groene Groei.

6. Fraude- en corruptierisico's

Hiervoor wordt u verwezen naar de bedrijfsvoeringsparagraaf in het jaarverslag van begrotingshoofdstuk XXIII Klimaat en Groene Groei.

2. Rijksbrede bedrijfsvoeringsonderwerpen

Voor de rijksbrede bedrijfsvoeringsonderwerpen wordt u verwezen naar de bedrijfsvoeringsparagraaf in het jaarverslag van begrotingshoofdstuk XXIII Klimaat en Groene Groei.

3. Belangrijke ontwikkelingen en verbeteringen in de bedrijfsvoering

Voor de belangrijke ontwikkelingen en verbeteringen in de bedrijfsvoering wordt u verwezen naar de bedrijfsvoeringsparagraaf in het jaarverslag van begrotingshoofdstuk XXIII Klimaat en Groene Groei.

Tabel 18 Verantwoordingsstaat 2025 van het Klimaatfonds (bedragen x € 1.000)									
Art. Omschrijving	Vastgestelde begroting (1) ¹			Realisatie (2)			Verschil realisatie en vastgestelde begroting (3) = (2) - (1)		
	Verplichtingen	Uitgaven	Ontvangsten	Verplichtingen	Uitgaven	Ontvangsten	Verplichtingen	Uitgaven	Ontvangsten
Beleidsartikelen	760.998	757.823	0	0	0	0	- 760.998	- 757.823	0
1 Kernenergie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2 CO ₂ -vrije gascentrales	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3 Energie-infrastructuur	40.000	40.000	0	0	0	0	- 40.000	- 40.000	0
4 Vroege fase opschaling	365.332	362.157	0	0	0	0	- 365.332	- 362.157	0
5 Verduurzaming industrie en innovatie mkb	330.666	330.666	0	0	0	0	- 330.666	- 330.666	0
6 Verduurzaming gebouwde omgeving	25.000	25.000	0	0	0	0	- 25.000	- 25.000	0
7 Onverdeeld	0	0	0	0	0	0	0	0	0

¹ Stand inclusief amendementen, moties en NvW.

C. JAARREKENING

6. Verantwoordingsstaat begrotingsfonds

De jaarrekening van het Klimaatfonds bestaat alleen uit een verantwoordingsstaat omdat er geen betalingsverplichtingen vanuit het fonds kunnen worden aangegaan, dit gebeurt vanaf de begroting waar de middelen naar zijn overgeheveld.

7. Saldibalans

Tabel 19 Saldibalans per 31 december 2025 van het Klimaatfonds (M) (bedragen x € 1.000)

Activa	31-12-2025	31-12-2024	Passiva	31-12-2025	31-12-2024
Intra-comptabele posten					
1 Uitgaven ten laste van de begroting	0	0	2 Ontvangsten ten gunste van de begroting	0	0
3 Liquide middelen	0	0			
4 Rekening-courant RHB ¹	0	0	4a Rekening-courant RHB	0	0
5 Rekening-courant RHB Begrotingsreserve	0	0	5a Begrotingsreserves	0	0
6 Vorderingen buiten begrotingsverband	0	0	7 Schulden buiten begrotingsverband	0	0
8 Kas-transverschillen					
Subtotaal intra-comptabel	0	0	Subtotaal intra-comptabel	0	0
Extra-comptabele posten					
9 Openstaande rechten	0	0	9a Tegenrekening openstaande rechten	0	0
10 Vorderingen	0	0	10a Tegenrekening vorderingen	0	0
11a Tegenrekening schulden	0	0	11 Schulden	0	0
12 Voorschotten	0	0	12a Tegenrekening voorschotten	0	0
13a Tegenrekening garantieverplichtingen	0	0	13 Garantieverplichtingen	0	0
14a Tegenrekening andere verplichtingen	0	0	14 Andere verplichtingen	0	0
15 Deelnemingen	0	0	15a Tegenrekening deelnemingen	0	0
Subtotaal extra-comptabel	0	0	Subtotaal extra-comptabel	0	0
Totaal	0	0	Totaal	0	0

1 Rijkshoofdboekhouding

Toelichting op de saldibalans

Algemeen

Vanuit het Klimaatfonds vinden er geen rechtstreekse betalingen plaats. De financiële processen vinden in andere begrotingshoofdstukken plaats. Daarom zijn er geen standen in de rubrieken van de saldibalans opgenomen.

D. BIJLAGEN

Bijlage 1: Rijksbrede Klimaatfondsbijlage

Deze bijlage geeft inzicht in de rijksbrede Klimaatfondsmiddelen die via Meerjarenprogramma's zijn toegekend aan de verschillende departementale begrotingen. Dit jaarverslag toont voor de jaren 2024 en 2025 de kasrealisatie en voor de jaren 2026 en verder de actuele raming van de toegekende middelen van alle middelen uit het Klimaatfonds. De jaarverslagen van de departementale begrotingen geven inzicht in de realisatie van middelen in 2025, waar de Klimaatfondsmaatregelen onderdeel van zijn.

In het volgende jaarverslag zal de rijksbrede Klimaatfondsbijlage ook de standen van de ontwerpbegroting, de realisatie en onderuitputting duidelijker tonen zodat deze informatie op één centrale plek wordt gepresenteerd.

Tabel 20 Rijksbrede Klimaatfondsbijlage								
Totaal uitgaven Rijksbreed	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	
Rijksbreed Klimaatfonds uitgaven	1.462.152	2.179.725	3.368.599	3.196.259	3.370.086	2.408.843	3.273.683	
Ministerie van Klimaat en Groene Groei	378.282	1.027.409	2.497.595	2.038.202	2.090.758	1.419.648	2.360.616	
Ministerie van Economische Zaken	3.237	19.798	9.000	6.000	5.000	5.000	5.000	
Ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening	978.581	935.678	525.422	620.172	676.574	490.284	347.928	
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat	44.457	105.297	199.850	390.294	434.823	340.516	393.199	
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap	9.875	5.723	12.793	5.453	3.703	3.703	3.775	
Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport	10.000	5.097	1.436	3.761	3.177	3.177	3.177	
Ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur	37.720	80.723	122.503	132.377	156.051	146.515	159.988	
Tabel Klimaatfondsmiddelen op de begroting van het Ministerie Klimaat en Groene Groei (bedragen x € 1.000)								
	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	
Uitgaven	378.282	1.027.409	2.497.595	2.038.202	2.090.758	1.419.648	2.360.616	
Artikel	Klimaatfondsmaatregel							
Subsidies	264.927	831.866	2.051.601	1.819.260	1.892.663	1.210.843	2.173.946	
Demonstratieregeling Energie- en Klimaatinnovatie (DEI+)								
	Biopyrolyse		0	7.907	17.118	9.654	9.913	19.421
	Flex (onderzoek voor bedrijven en industrie) en Flex (opschaling innovatieve flex)		0	9.996	6.662	6.665	2.654	

Totaal uitgaven Rijksbreed		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
	Vergassing: stimulering projecten vergassing 1e en 2e fase	0	0	23.383	66.812	101.554	121.753	239.902
	Continuering DEI+CE		3.864	30.583	26.367	8.226	4.162	4.413
	Intensivering DEI+		0	14.538	11.000	6.600	4.250	
Projecten Klimaat en Energieakkoord	Burgerforum	0	20	625			0	0
	Klimaatcommunicatie		827				0	0
	Wetenschappelijke klimaatraad	0	0	93	447	447	447	94
ISDE-regeling	Nationaal Isolatieprogramma, ISDE, Energiebesparende maatregelen, Aanvulling ISDE indien nodig i.c.m. normering Cv-ketels en Stimulering van hybride warmtepompen bestaande bouw	117.917	473.058	449.639	425.252	418.109	356.796	283.643
Overige Subsidies	EBN: versnellen onderzoek CCS	10.041	9.440	12.547				0
	Randvoorwaarden technische arbeidsmarkt	0	0	68			0	0
	VIVET	739	713	895	883	883	884	885
	Vergassing: expertisecentrum, organisatie, haalbaarheidsstudies	0	0	8.676	8.100			0
	Verbetering toezicht F-gassen			1.050	1.000	650	650	650
Opschalingsinstrument waterstof	De-risken grootschalige waterstofopslag	235	129	133.606				0
	Elektrolyse, onshore: 50 MW	2.626	2.533	78.192	21.949	22.064	15.079	86.240
	Elektrolyse, onshore: 500-1.000 MW	0	12.000	181.822	193.569	274.572	245.955	245.313
	Elektrolyse: kennisplatform offshore en ketenbrede consortia	160	0	633	633	124	125	0
	H2Global, import van groene waterstof	2.050	0	0	139	30.149	30.149	246.239
	Waterstofnetwerk op zee	39.100	0	72.635	58.810	4.670	4.738	4.841
	Meetstandaard waterstof			1.824	8.147	2.527		
IPCEI waterstof	IPCEI Waterstof golf 2	0	34.683	192.354	289.740	95.481	30.424	
	IPCEI Waterstof golf 3	0	0	9.999	17.978	335.022	35.609	247
	IPCEI Waterstof golf 4	0	0	41.604	34.421	20.217	29.185	2.843
MIEK	Coördinatie MIEK-projecten	78	228	323			0	0

Totaal uitgaven Rijksbreed		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Warmtenetten investeringssubsidie (WIS)	Nationale subsidieregeling warmtenetten	3.116	1.998	57.602	86.109	114.863	151.469	952.104
Geothermie (Klimaatfonds)	Geothermie, hoge temperatuur	0	0	51.243			0	0
	Geothermie, lage temperatuur	0	249	33.256	29.580	25.729	51	
Subsidieregeling flexibiliteit	Flex (onderzoek voor bedrijven en industrie) en Flex (opschaling innovatieve flex)		5.070	9.915	970			
Correctieregeling duurzame warmte	Correctieregeling duurzame warmte motie Grinwis – Erkens	20.348	426				0	0
Efficiëntere benutting elektriciteitsnetten	Efficiëntere benutting elektriciteitsnetten	2.688	3.171	24.801	24.186	24.216	24.275	24.377
Realisatie Zon op Zee	Realisatie van 3 GW zon op zee in 2030	0	0	0	0	0	0	0
	Realisatie Zon op Zee		60	7.073	9.024	7.864	17	
Verduurzaming industrie	Uitvoeringskosten maatwerkafspraken	24.061	9.723	217.666	53.695	16.445	14.754	3.926
Indirecte kostencompensatie ETS	IKC ETS		159.805	126.662	199.088	150.000		
Investeringen Verduurzaming Industrie - Klimaatfonds	NIKI	0	0	42.134	42.133	42.133	42.133	25.280
	Topsector Energie Haalbaarheidsstudies	0	4.360	5.480	10.436	2.341		
	VEKI	29.306	56.750	135.994	97.334	43.786	19.750	6.817
Stimuleringsprogramma koolstofverwijdering (klimaatfonds)	Stimuleringsprogramma innovatie en vroege opschaling koolstofverwijdering		0	3.500	5.200	8.500	9.400	8.250
Social Climate Fund	Social Climate Fund – fixteams kwetsbare micro-mkb'ers			4.500	4.500			
Flankerend beleid WOZ	Wind op Zee	13.201	37.759	40.690	24.812	10.595	3.839	2.042
SDE +	Wind op Zee inpassingskosten en Doordewind II (t/m 2030)		0	1.693	3.566	8.577	13.382	16.419
Subsidies WarmtelinQ	WarmtelinQ+			16.400	39.600	100.000	39.000	
Subsidie Invest NL	subsidie Invest NL		15.000					
Leningen		0	0	18.581	16.546	19.132	0	0
Verduurzaming industrie	Normering en stimulering biobased bouwen	0	0	12.081	9.546	12.632		
	Overbruggingskrediet voor plasticrecyclingbedrijven (circulaire plastics)			6.500	7.000	6.500		
Opdrachten		41.351	37.932	131.294	75.763	46.850	42.070	35.094
Onderzoek & opdrachten	RCR-projecten	1.914	727	2.104	602	584	0	0
	Onderzoek K&E	1.251	294				0	0

Totaal uitgaven Rijksbreed		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	
	Projectaanpak, wetgeving en beleid netcongestie			0	2.209	2.221	1.929	5.000	5.000
	Normeren en stimuleren van slimme energie-intensieve apparaten			1.502	2.875	2.878	980	984	
Programma Opwek Energie op Rijksvastgoed (OER)	Programma Opwek Energie op Rijksvastgoed (OER)	7.071	17.830	20.935	14.808	2.453	2.577		0
Projecten Kernenergie	Bedrijfsduurverlenging Borssele	1.593	1.872	1.700	1.400	1.600	1.500		500
	Kennisinfra	2.446	3.538	13.918	19.225	9.834	7.416		7.593
	Ondersteuning ontwikkeling SMR's	133	1.210	19.724	12.357	7.869	5.395		5.040
	Onderzoeken nieuwbouw kerncentrales	26.303	6.721	39.611	17.453	15.777	15.562		15.669
	Neo NL		2.197	22.700					
Verduurzaming industrie	Ondersteuning cluster 6	640	2.041	5.518	4.819	5.824	3.636		1.292
Bijdragen Baten-lastendiensten		32.050	35.957	21.472	20.671	19.413	19.413		19.413
RVO	Bijdrage RVO	29.345	28.180	12.294	12.179	12.179	12.179		12.179
Nea	Bijdrage Nea	2.705	6.926	7.867	6.613	5.473	5.473		5.473
KNMI	Bijdrage KNMI	0	0	201	137	125	125		125
RIVM	Bijdrage RIVM	0	0	0	1.196	1.090	1.090		1.090
RWS	Bijdrage RWS	0	851	1.110	546	546	546		546
Bijdragen aan ZBO/RWT		8.848	4.505	3.321	3.285	3.285	3.285		3.285
TNO kerndepartement	Bijdrage TNO bodembeheer	4.818	4.505	3.321	3.285	3.285	3.285		3.285
	TNO Energietransitie	4.030	0				0		0
Bijdragen aan mede-overheden		31.106	117.149	96.826	102.677	109.415	144.037		128.878
Regeling toezicht energiebesparingsplicht	Verbeterd toezicht en handhaving aangescherpte energiebesparingsplicht	0	0	2.225	2.082	2.083	0		0
Uitvoeringskosten klimaat medeoverheden	Toekomstbestendigheid energienetwerken (netcapaciteit)	0	0	1.179	1.190		0		0
	Uitvoeringslasten	0	0	11.647	9.814	9.350	7.364		4.819
	Projecten en aanpak netcongestie		0	0	9.762	9.783	9.828		9.896
	Expertpool energie-infrastructuur: vliegende brigade			2.456	3.438	5.443	5.455		5.473
	Gebiedsinvesteringen Netten op Zee	31.106	117.149	54.219	66.291	66.856	66.990		52.190
	Gebiedsinvesteringen voor ruimtelijk inpassen hoogspanningsnet			25.100	10.100	15.900	54.400		56.500

Totaal uitgaven Rijksbreed	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Storting begrotingsreserve			174.500				
Storting in begrotingsreserve							
Garantieregeling Warmtenetten		Garantieregeling warmtenetten	174.500				

Tabel Klimaatfondsmiddelen op de begroting van het (13) Ministerie van Economische Zaken (bedragen x € 1.000)

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Uitgaven	3.237	19.798	9.000	6.000	5.000	5.000	5.000
Artikel/ Instrument	Klimaatfondsmaatregel						
02 Bedrijvenbeleid: innovatief en duurzaam ondernemen	3.237	19.798	9.000	6.000	5.000	5.000	5.000
Subsidies	3.000	8.932	8.000	5.000	5.000	5.000	5.000
Oredits duurzaamheid	Ondersteuning mkb bij aangescherpte Energiebesparingsplicht	3.000	4.000	3.000			
Actieplan Groene en Digitale Banen	Randvoorwaarden technische arbeidsmarkt	0	4.932	5.000	5.000	5.000	5.000
Bijdragen aan ZBO/RWT		237	10.568	800	800	–	–
Bijdrage aan TNO		237	10.568	800	800		
Bijdragen aan (internationale) organisaties		–	298	200	200	–	–
Bijdrage aan Delatares			100				
Toegepast onderzoek organisaties TO2 (excl.TNO)			198	200	200		

Tabel Klimaatfondsmiddelen op de begroting van het (22) Ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (bedragen x € 1.000)

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Uitgaven	978.581	935.678	525.422	620.172	676.574	490.284	347.928
Artikel/ Instrument	Klimaatfondsmaatregel						
2 Energietransitie gebouwde omgeving en bouwqualiteit	978.581	935.678	525.422	620.172	676.574	490.284	347.928
1 Energietransitie en duurzaamheid	969.875	922.860	514.184	612.766	670.862	490.284	347.928
1 Subsidies (regelingen)	254.257	435.683	414.769	495.599	582.592	415.915	263.915
11 Energiebesparing Koopsector	Nationaal isolatieprogramma	15.250	25.250	2.000	27.269	31.969	36.969
12 Energietransitie en duurzaamheid	Energiebesparende maatregelen	1.268	2.571	1.340	1.048	767	767
14 Maatschappelijk vastgoed fonds	Maatschappelijk vastgoedfonds: dotaties	0	49.900	30.000	54.575	29.575	29.575
16 Nationaal Isolatie Programma	Doe-het-zelvers en vouchers	0	0	980	966	966	966

Totaal uitgaven Rijksbreed		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
17 Ontzorgen Vereniging van Eigenaren	Ontzorging en ondersteuning verenigingen van eigenaren	1.373	6.257	7.259	5.687	5.260	3.029	3.029
19 SAH	Warmtenetten investeringssubsidie	0	12.249	0	0	0	0	0
21 Verduurzaming Maatschappelijk Vastgoed	Maatschappelijk vastgoed: subsidies	236.366	216.666	290.730	371.254	371.255	282.809	157.809
22 Warmtefonds	Warmtefonds ophogen	0	122.790	82.460	34.800	142.800	61.800	34.800
3 Opdrachten		0	56	0	0	0	0	0
30 Energietransitie en duurzaamheid	Energiebesparende maatregelen	0	56	0	0	0	0	0
31 Nationaal Programma Lokale Warmtetransitie	Gebouwde omgeving	0	0	0	0	0	0	0
14 Bijdrage aan medeoverheden		721.473	476.849	1.951	37.352	33.468	24.265	34.265
41 Nationaal Programma Lokale Warmtetransitie	Gebouwde omgeving	0	8.464	0	0	0	0	0
42 NIP (Lokale aanpak woningisolatie)	Nationaal isolatieprogramma	656.060	466.638	0	0	0	0	0
43 NIP (Soortenmanagement)	Nationaal isolatieprogramma	50.730	77	281	186	0	0	0
47 Verduurzaming Maatschappelijk Vastgoed	Ondersteuning maatschappelijk vastgoed	14.683	0	0	13.496	9.798	595	10.595
52 Verduurzaming Groningen en Noord-Drenthe isolatie en ventilatie	Gebouwde omgeving	0	1.670	1.670	23.670	23.670	23.670	23.670
17 Bijdrage aan agentschappen		2.025	10.272	3.833	2.184	2.356	1.760	1.760
70 Dienst Publiek en Communicatie	Nationaal isolatieprogramma	2.025	1.802	1.760	1.760	1.760	1.760	1.760
76 RVO (Energietransitie en duurzaamheid)	Energiebesparende maatregelen	0	0	1.028	240	0	0	0
77 RVO (Uitvoering Energieakkoord)	Uitvoering energieakkoord	0	421	1.045	184	596	0	0
79 Verduurzaming Maatschappelijk Vastgoed	Duurzaam rijksvastgoed	0	8.049	0	0	0	0	0
20 Bijdrage aan (andere) begrotingshoofdstukken		– 7.880	0	93.631	77.631	52.446	48.344	47.988
20 EGO (innovatie)	Nationaal isolatieprogramma	– 7.880	0	4.920	4.920	4.920	4.920	4.920
23 Uitfasen van slechte labels	Uitfasering slechte energielabels utiliteitsbouw	0	0	1.000	0	0	0	0
24 Verduurzaming Maatschappelijk Vastgoed	Duurzaam rijksvastgoed	0	0	87.711	72.711	47.526	43.424	43.068
2 Bouwregelgeving en bouwkwaliiteit		8.706	12.818	11.238	7.406	5.712	0	0
1 Subsidies (regelingen)		8.706	12.818	11.238	7.406	5.712	0	0
10 Biobased bouwen	Normering en stimulering biobased bouwen	8.706	12.818	11.238	7.406	5.712	0	0

Totaal uitgaven	Rijksbreed	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Tabel Klimaatfondsmiddelen op de begroting van het (12) Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (bedragen x € 1.000)								
		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Totaal uitgaven		44.457	105.297	199.850	390.294	434.823	340.516	393.199
Artikel/ Instrument	Klimaatfondsmaatregel							
HXII artikel 14 - Wegen en Verkeersveiligheid		23.643	79.386	131.340	237.424	201.388	118.912	148.324
Opdrachten		233	392	9.780	100.887	77.901	38.792	59.204
Laadinfra wegvervoer	Laadinfra wegvervoer (incl. slimme laadinfra)	233	258		10.222	4.214	7.060	31.620
Laadinfra bouw	Laadinfrastructuur bouw			7.948	88.083	72.023	31.400	27.584
Zero-emissie zones	Laadinfra wegvervoer (incl. slimme laadinfra)		134	1.832	2.582	1.664	332	
Subsidies		10.227	63.501	92.560	136.537	123.487	80.120	89.120
Laadinfra wegvervoer	Laadinfra wegvervoer (incl. slimme laadinfra)	8.867	41.649	78.060	97.537	75.987	40.120	27.120
Laadinfra bouw	Laadinfrastructuur bouw	1.360	7.190	7.500	14.000	17.500		
SWIM	Subsidie Waterstof in Mobiliteit (SWIM)		14.662	7.000	25.000	30.000	40.000	62.000
Bijdrage aan medeoverheden		13.183	15.493	29.000	0	0	0	0
Laadinfra	Laadinfra wegvervoer (incl. slimme laadinfra)	13.183	15.493	29.000				
HXII artikel 17 - Luchtvaart		105	704	6.239	28.950	47.516	41.556	38.338
Opdrachten		105	704	739	200	200	200	100
Luchtvaartverkeer energie	Luchtvaartverkeer Energie op Zee	105	704	539	100	100	100	100
Alcohol-to-jet en Duurzame brandstoffen	Alcohol-to-jet en Duurzame brandstoffen			200	100	100	100	0
Subsidies		0	0	5.500	28.750	47.316	41.356	38.238
Alcohol-to-jet	Alcohol-to-jet			3.000	13.500	23.591	22.569	23.250
Duurzame luchtvaartbrandstoffen	Duurzame luchtvaartbrandstoffen (E-fuels)			2.500	10.250	15.725	13.787	14.988
Aandrijftechnologieën	Aandrijftechnologieën				5.000	8.000	5.000	
HXII artikel 18		0	10.814	18.330	36.881	67.737	78.138	118.709
Opdrachten		0	169	1.480	1.875	1.560	1.560	2.626
Verduurzaming Zeevaart	Verduurzaming Zeevaart		101			100	100	400
Verduurzaming Binnenvaart	Verduurzaming Binnenvaart		68	1.480	1.875	1.460	1.460	2.226
Subsidies		0	10.645	16.850	35.006	66.177	76.578	116.083
Walstroom	Walstroom Zeehavens		10.471	10.000	7.556	9.577	1.396	1.000

Totaal uitgaven Rijksbreed		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	
Verduurzaming Binnenvaart	Verduurzaming Binnenvaart			174	3.550	16.310	38.410	44.502	73.176
Verduurzaming Zeevaart	Verduurzaming Zeevaart				3.300	11.140	18.190	30.680	41.907
HXII artikel 21		4.444	6.493	17.897	14.884	16.940	8.327	7.167	
Opdrachten		307	827	5.449	2.506	5.235	2.792	2.792	
Circulair doen en gedrag	Bevorderen circulair doen en gedrag	72	392	2.456	2.506	2.742	2.792	2.792	
Plastics norm	Ondersteuning van o.a. ketenvorming en recyclingtechnieken circulaire plastics	211	139						
Biobased bouwen	Normering en stimulering biobased bouwen	24	296	2.993	0	2.493	0	0	
Subsidies		4.137	5.666	12.448	12.378	11.705	5.535	4.375	
DEI+CE	Continuering DEI+CE	0	1.270	7.738	9.768	7.825	2.025	1.125	
Circulair doen en gedrag	Bevorderen circulair doen en gedrag	1.009	4.118	2.610	2.610	3.560	3.510	3.250	
Plastics norm	Ondersteuning van o.a. ketenvorming en recyclingtechnieken circulaire plastics	3.128	224	2.000					
Biobased bouwen	Normering en stimulering biobased bouwen		54	100		320			
HXII artikel 22		629	663	2.000	3.750	12.750	30.250	30.250	
Opdrachten		629	663	2.000	3.750	12.750	30.250	30.250	
NVS	Nucleaire veiligheid en stralingsbescherming	629	663	2.000	3.750	12.750	30.250	30.250	
HXII artikel 97		205	375	1.606	1.773	1.059	1.059	1.686	
Opdrachten		205	375	1.606	1.773	1.059	1.059	1.686	
Overige opdrachten	Nucleaire initiatieven	205	375	1.606	1.773	1.059	1.059	1.686	
Mobiliteitsfonds		Klimaatfondsmaatregel	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Uitgaven MF fonds		5.400	3.600	19.700	64.000	85.000	60.000	48.725	
MF artikel 11		0	0	19.700	24.000	24.000	28.000	29.000	
Overige reserveringen	Elektrificatie Friese Waddenveren	0	0	4.000	4.000	4.000	8.000	9.000	
	Opschalen duurzame infra-innovatietechnieken met launching customer programma	0	0	15.700	20.000	20.000	20.000	20.000	
MF artikel 12		5.400	3.600	0	0	0	0	0	
Onderhoud	Geleiderail Zonnepark	5.400	3.600	0	0	0	0	0	
MF artikel 13		0	0	0	20.000	36.000	27.000	15.000	

Totaal uitgaven Rijksbreed		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Planning en studies personenvervoer	Verduurzaming dieselspoorlijnen Zutphen-Oldenzaal, Almelo-Mariënberg	0	0	0	20.000	36.000	27.000	15.000
MF artikel 15		0	0	0	20.000	25.000	5.000	4.725
Planning en studies	Wind op Zee	0	0	0	20.000	25.000	5.000	4.725
Deltafonds	Klimaatfondsmaatregel	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Uitgaven MF fonds		10.031	3.262	2.738	2.632	2.433	2.274	0
DF artikel 3		8.509	2.001	1.563	1.459	1.775	1.876	0
Onderhoud zoetwatervoorziening	Wind op Zee	8.509	1.726	1.563	1.459	1.775	1.876	0
	Beheerautoriteit Wadden		275					
DF artikel 5		1.522	1.261	1.175	1.173	658	398	0
Apparaatskosten RWS	Wind op Zee	1.522	1.261	1.175	1.173	658	398	

Tabel Klimaatfondsmiddelen op de begroting van het (08) Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (bedragen x € 1.000)

		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Totaal uitgaven		9.875	5.723	12.793	5.453	3.703	3.703	3.775
Artikel/ Instrument	Klimaatfondsmaatregel							
1 Primair onderwijs		0	1.596	600	600	0	0	0
Subsidies	Maatschappelijk vastgoed: Ondersteuning maatschappelijk vastgoed		850	600	600			
Bijdragen aan mede overheden	Technical school SABA		746					
3 Voortgezet onderwijs		0	145	50	0	0	0	0
Subsidies	Techkwadraat		145	50				
4 Beroepsonderwijs en volwasseneneducatie		0	200	7.100	100	0	0	0
Subsidies	Subsidieregeling praktijkleren		0	7.000	0			
	Maatschappelijk vastgoed: Ondersteuning maatschappelijk vastgoed		200	100	100			
14 Cultuur		0	1.164	4.425	4.135	3.415	3.415	3.415
Bekostiging	Duurzame monumentenlening		484	3.415	3.415	3.415	3.415	3.415
Subsidies	Maatschappelijk vastgoed: Ondersteuning maatschappelijk vastgoed		160	740	450	0	0	0

Totaal uitgaven Rijksbreed		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	
Opdrachten	Maatschappelijk vastgoed: Ondersteuning maatschappelijk vastgoed			520	270	270	0	0	0
16 Onderzoek en wetenschapsbeleid		9.875	2.000	0	0	0	0	0	
Bekostiging	Horizon Europe Partnerschap Driving Urban Transition II	7.075	0						
	NWA-call Visserij	2.500							
	NWA-call Biodiversiteit Brazilië	300							
	Kernenergie		2.000						
25 Emancipatie		0	288	288	288	288	288	360	
Opdrachten	Vrouwen in de techniek (gendergelijkheid)		288	288	288	288	288	360	
95 Apparaat Kerndepartement		0	330	330	330	0	0	0	
Eigen personeel	Maatschappelijk vastgoed: Ondersteuning maatschappelijk vastgoed		330	330	330				

Tabel Klimaatfondsmiddelen op de begroting van het (16) Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (bedragen x € 1.000)

		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Uitgaven		10.000	5.097	1.436	3.761	3.177	3.177	3.177
Artikel/ Instrument	Klimaatfondsmaatregel							
Bekostiging		0	1.283	0	0	0	0	0
Projectaanvragen Caribisch Nederland	Maatschappelijk vastgoed: Ondersteuning maatschappelijk vastgoed		1.283					
Bijdrage aan medeoverheden		0	628	0	0	0	0	0
Projectaanvragen Caribisch Nederland	Maatschappelijk vastgoed: Ondersteuning maatschappelijk vastgoed		628					
Subsidie		10.000	1.700	1.200	1.200	0	0	0
BOSA	Maatschappelijk vastgoed: Ondersteuning maatschappelijk vastgoed	10.000						

Totaal uitgaven Rijksbreed		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
KIP MV	Maatschappelijk vastgoed: Ondersteuning maatschappelijk vastgoed			1.700	1.200	1.200		
Opdrachten		0	1.486	236	2.561	3.177	3.177	3.177
Ontzorgingstrajecten	Maatschappelijk vastgoed: Ondersteuning maatschappelijk vastgoed		1.486	236	2.561	3.177	3.177	3.177

Tabel Klimaatfondsmiddelen op de begroting van het (14) Ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur (bedragen x € 1.000)

		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Totaal uitgaven		37.720	80.723	122.503	132.377	156.051	146.515	159.988
Artikel/instrument	Klimaatfondsmaatregel							
21 Land- en tuinbouw		13.234	29.756	76.332	85.043	100.290	105.185	123.658
Subsidies	Subsidieregeling schone en emissieloze landbouwvoertuigen		0	9.500				
	EG-regeling (Energie- efficiëntie Glastuinbouw)	13.200	22.834	24.800	28.200	26.800	25.900	48.100
	Distributienetten Glastuinbouw	34	4.984	34.832	47.843	65.490	76.285	73.558
	Normering en stimulering biobased bouwen		261					
Leningen	Normering en stimulering biobased bouwen		1.305	7.200	9.000	8.000	3.000	2.000
Opdrachten	Normering en stimulering biobased bouwen		372	0	0			
22 Natuur, visserij en gebiedsgericht werken		21.047	44.494	44.764	47.051	55.761	41.330	36.330
Subsidies	Wind op zee	19.257	6.978					
	Ecologisch impuls pakket Wadden		3.494					
Opdrachten	Wind op zee	1.790	5.405	44.764	47.051	55.761	41.330	36.330
	Ecologisch impuls pakket Wadden		58					
Bijdrage aan medeoverheden	Wind op zee		28.559					
23 Kennis en innovatie		3.439	4.010	1.407	283	0	0	0
Subsidies		2.371	2.941	336	262			
Opdrachten		51	58	81	21			
Bijdrage aan baten-lastendiensten		1.017	1.011	990				

Totaal uitgaven Rijksbreed	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
24 Uitvoering en toezicht		–	2.463	0	0	0	0
Bijdrage aan baten- lastendiensten			2.463				